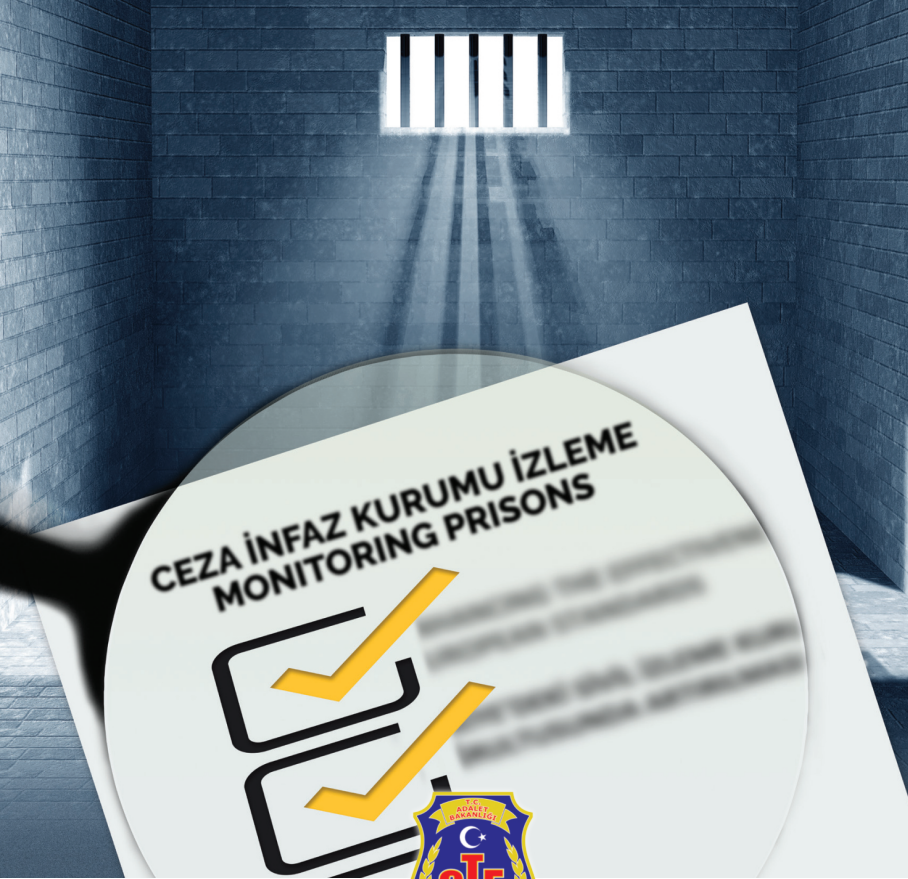

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

■ **Sivil İzleme Kurullarının**
■ **Etkinliğinin Avrupa Standartları**
■ **Doğrultusunda Artırılması Projesi**

■ **Project on Enhancing the Effectiveness**
■ **of Civil Monitoring Boards in line with**
■ **European Standards**

TÜRKİYE’DEKİ SİVİL İZLEME KURULLARININ ETKİNLİĞİNİN AVRUPA STANDARTLARI DOĞRULTUSUNDA ARTIRILMASI PROJESİ

Sivil izleme kurulları, 4681 sayılı Kanunla, ceza ve tevkifevlerini izleyecek ve tutuklu bulunan yerler ile cezai yaptırımların uygulandığı yerlerde sivil gözetimi sağlayacak sivil bir mekanizmanın güvence altına alınması amacıyla kurulmuştur.

“Türkiye’deki Sivil İzleme Kurullarının Etkinliğinin Avrupa Standartları Doğrultusunda Artırılması” Projesi, Mayıs 2022’ye kadar Avrupa Konseyi tarafından uygulanacak ve sivil izleme kurullarının kurumsal ve operasyonel çerçevelerini ve kapasitelerini güçlendirecektir. Proje, sivil izleme kurulları ve Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü (CTEGM) ile yakın işbirliği ve ortaklık kurularak yürütülecektir. Ayrıca sivil izleme kurulu üyeleri, Adalet Bakanlığı müfettişleri, infaz hâkimleri, cumhuriyet savcıları, Ulusal Önleme Mekanizması ve sivil toplumu da kapsayan geniş bir ulusal partner ve paydaş grubu da projeye dâhil olacaktır.

Proje, toplam 1,600,000 Avro bütçeyle İsveç, İsviçre, Türkiye Cumhuriyeti, İnsan Hakları Güven Fonu (HRTF)¹ ve Kanada tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir.

ARKAPLAN

Sivil izleme kurulları, 2001 yılından beri Türkiye’de varlığını sürdürmektedir. Sivil bir mekanizmanın oluşturulmasının temel amacı, ceza ve tevkifevlerinin izlenmesinin sağlanması ve tutuklu bulunan yerlerin gözetimine ve cezai yaptırımların uygun bir biçimde uygulanmasına sivil toplumun katılımının güvence altına alınmasıdır. Bağımsız bir cezaevi izleme, sistematik sorunların daha iyi bir biçimde tanımlanmasını sağlayacak ve cezaevlerindeki kötü muameleye karşı ilâve tedbirler sunacaktır. Ne var ki, yalnızca iyi işleyen bir dış izleme mekanizması daha iyi bir ceza sistemine katkıda bulunacak ve insan hakları ihlallerini azaltacaktır.

Şu anda 146 sivil izleme kurulu 730 üyesi ile ülke çapında etkinlik göstermektedir. Sivil izleme kurulların temel görevi, cezaevlerine rastgele sivil izleme ziyaretleri gerçekleştirmek ve tavsiyeler içeren raporlar üretmektir. Sivil izleme kurulları, 2017 yılı boyunca farklı ceza infaz kurumlarına 1742 adet ziyaret gerçekleştirmiş ve 1192 adet rapor hazırlamıştır. Ancak kurulların çalışmalarında hâlen, iç düzenleyici çerçeve, çalışma esasları ve izleme metodolojileri gibi, geliştirilmesi gereken bazı konular bulunmaktadır. Mevcut “yaparak öğrenme” sisteminin

¹ HRTF, yedi ülkenin katkısını bir araya getirmektedir: Almanya, Birleşik Krallık, Finlandiya, Hollanda, İsviçre, Lüksemburg, ve Norveç

yerini, kurumsallaşmış bir eğitim sistemi almalıdır. Bahsi geçen bu sorunlar çözüme kavuşturulduktan sonra, bu ulusal dış cezaevi izleme mekanizması, kendisine yeterli derecede kaynak sağlanması ve tam olarak bağımsız olması kaydıyla, ceza ve tevkifevlerinde bulunan kişilerin şartlarını ve bu kişilere yapılan muameleyi iyileştirmek konusunda önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Projenin temel sonuçları ve çıktıları

Projenin **genel amacı**, Avrupa Konseyi standartlarının ve Avrupa iyi uygulamalarının hayata geçirilmesi ve Türkiye'deki cezaevi izleme uygulamalarının iyileştirilmesi yoluyla, hürriyetinden yoksun bırakılmış kişilerin haklarını ve onurlarını bütünüyle koruyan daha güvenli bir toplumun oluşmasına katkı sağlamaktır.

Projenin **birincil sonuçlarından ilki**, sivil izleme kurullarının bağımsızlığı ve etkinliğinin güçlendirilmesi ve cezaevi izleme konusundaki tarafsızlığın ve şeffaflığın artırılmasının sağlanmasıdır. Bu sonuca, aşağıda yer alan çıktıların elde edilmesi ile ulaşılabacaktır:

1. Sivil izleme kurullarının fonksiyonel ve operasyonel bağımsızlıklarının, yasal çerçeve gözden geçirilerek uluslararası standartlar doğrultusunda iyileştirilmesi

İlk çıktı kapsamında, bir temel araştırma çalışmasının ve değerlendirme ziyaretinin yürütülmesi yoluyla sivil izleme kurullarının işleyişi ve sorunları hakkında bilgi toplanacak; bununla birlikte, iyi uygulamalar yaygınlaştırılacak ve gözden geçirilecektir. Sonuç olarak, sivil izleme kurullarının gözden geçirilmiş yasal ve düzenleyici çerçevesi, Sivil İzleme Kurulları Yönetmeliğine odaklanılmak suretiyle hazırlanacak ve ivedilikle kabul edilmek ve uygulanmak üzere yetkili makamlara sunulacaktır.

2. Sivil izleme kurullarının etkinliğinin, çalışma metodolojilerinin ve araçlarının Avrupa Konseyi standartları ve Avrupa iyi uygulamaları ile bütünleştirilmesi ve uyumlu hâle getirilmesi yoluyla geliştirilmesi

İkinci çıktı, faydalanıcının asgari izleme standartlarının belirlenmesine ve gerekli araçları geliştirmesine destek sağlayacaktır. Bunu yaparken de, çok önemli bir araç olarak cezaevi izleme kontrol listelerinin yanı sıra her bir cezaevi ve izleme türü için ayrı hazırlanmış diğer raporlama şablonları/ formları/anketlerine ve kılavuzlarına odaklanacaktır. Sonuç olarak, sivil izleme kurullarının gözden geçirilmiş izleme metodolojisi, standartları ve araçları, Avrupa Konseyi standartları ve Avrupa iyi uygulamaları ile uyumlu hâle getirilmiş olacaktır.

Birincil sonuçlardan ikincisi, Türkiye'deki sivil izleme sisteminin niteliğinin artırılmasıyla sivil izleme kurullarının, sürdürülebilir bir eğitim programından ve iç koordinasyondan faydalanmalarıdır. Bu sonuca, aşağıda yer alan çıktıların elde edilmesi ile ulaşılabacaktır:

1. Sivil izleme kurulu üyelerinin kapasitelerinin, cezaevi izleme konusundaki bilgi ve becerilerinin Avrupa Konseyi standartları ve Avrupa iyi uygulamaları doğrultusunda artırılarak iyileştirilmesi

Bu çıktı, sivil izleme kurulu üyelerinin izleme kapasitelerini artıracaktır. Bunu yaparken de sürdürülebilir eğitimi sağlayacak, örneğin, bir eğitici havuzu oluşturacak ve bu eğiticiler, sivil izleme kurulu üyeleri ve diğer dış izleme mekanizmaları için daha fazla aşamalı eğitim gerçekleştirecek; bununla birlikte, cezaevi izleme metodolojisi, standartları ve araçları konularında bir ağ platformu ve çevrimiçi eğitim programı geliştirecektir.

1. Sivil izleme kurullarının dış kontrol mekanizmaları ile olan koordinasyon ve iletişiminin geliştirilmesi

Bu son çıktı, sivil izleme kurulları arasında iyi organize edilmiş ve sürdürülebilir bir koordinasyon sisteminin oluşturulmasını ve diğer izleme mekanizmaları (Ulusal Önleme Mekanizması, infaz hâkimleri, cumhuriyet savcıları, Adalet Bakanlığı iç denetçileri gibi) ile sorunsuz bir işbirliği gerçekleştirilmesini destekleyecektir. Ayrıca, sivil izleme kurullarının rolü ve sorumlulukları konusunda, cezaevi yönetimi ve personelinin ve genel kamuoyunun farkındalık düzeyini artıracaktır. Sonuç olarak; sivil izleme kurullarının şeffaflığı, itibarı ve güvenilirliği artmış olacaktır.

ENHANCING THE EFFECTIVENESS OF CIVIL MONITORING BOARDS IN LINE WITH EUROPEAN STANDARDS

The civil monitoring boards (CMB) have been established by Law 4681 to secure a civilian mechanism which will monitor prisons and detention houses and provide a civilian oversight of the places of detention and places of execution of criminal sanctions.

The project “Enhancing the effectiveness of civil monitoring boards in line with European standards” is to be implemented until the end of May 2022 by Council of Europe and will further strengthen the institutional and operational framework and capacities of the CMBs. The project will be implemented in close cooperation and partnership with the CMBs and the Directorate General for the Prison and Detention Houses (DGPDH) and will include a wider group of national partners and stakeholders, including members of the CMBs, Ministry of Justice inspectors, enforcement judges, public prosecutors, National Preventive Mechanism and the civil society.

The Project is co-funded by Sweden, Switzerland, the Republic of Turkey, the Human Rights Trust Fund (HRTF)¹ and Canada with an overall budget of EUR 1 600 000.

BACKGROUND INFORMATION

The CMBs have been present in Turkey since 2001. The main reason for establishing a civilian mechanism was to provide monitoring of prisons and detention houses and ensure participation of the civil society in the oversight of the places of detention and a proper execution of criminal sanctions. The independent prison monitoring provides for a better identification of the systemic problems and offers an additional safeguard against ill-treatment in prisons. However, only a well-functioning external monitoring mechanism will contribute to a better penal system and will decrease human rights violations.

Today, there are 146 CMBs with some 730 members being active nationwide. The main task of CMBs is to conduct random civil monitoring visits to the prisons and produce reports with recommendations. In the course of 2017, the CMBs conducted 1742 visits to different penitentiary institutions and prepared 1192 reports. However, there are still certain aspects of their work in need of further improvement, such as the internal regulatory framework and their working principles and monitoring methodology. The current “learning by doing”

¹ The HRTF brings together seven contributors: Finland, Germany, Luxembourg, the Netherlands, Norway, Switzerland and the United Kingdom

system should be replaced by an institutionalized training system. Once these bottlenecks resolved, the external national prison monitoring mechanism, provided it is adequately resourced and truly independent, will make a significant contribution towards improving the conditions and treatment of the persons in prisons and detention houses.

Main project's outcomes and outputs

The project's **overall objective** is to contribute to safer society that provides full protection of the rights and dignity of persons deprived of their liberty by enhancing the prison monitoring practices in Turkey by applying the Council of Europe standards and best European practices.

The **first immediate outcome** is to strengthen the independence and efficiency of the CMBs and to improve the objectiveness and transparency in prison monitoring. The first immediate outcome will be reached through the following results:

1. The CMBs functional and operational independence enhanced in line with the international standards by revising its regulatory framework

The first output will collect data on the functioning and the bottlenecks of the CMBs by conducting a baseline study and assessment visit, as well as disseminating and reviewing best practices. As a result, the revised CMBs legal and regulatory framework, with focus on the CMB Regulation, will be prepared and submitted to the authorities for its swift adoption and implementation.

2. The CMBs effectiveness improved by further developing, unifying and aligning their working methodology and tools with the Council of Europe standards and best European practices

The second output will assist the beneficiary in setting up the minimum monitoring standards and developing the necessary tools, with focus on the prison monitoring checklists as the crucial tool, as well as other reporting templates/forms/questionnaires and manuals, desegregated per type of prison and type of monitoring. As a result, the revised CMBs' monitoring methodology, standards and tools will be aligned with the Council of Europe standards and best European practices.

The **second immediate outcome** is to ensure the sustainable training provision and internal coordination of the CMBs, thus improving the quality of the civil monitoring system in Turkey. This outcome will be accomplished through the achievement of the following results:

3. The capacities of the CMB members enhanced by increasing their knowledge and skills in conducting prison monitoring in line with the Council of Europe standards and best European practices.

This output will enhance the monitoring capacities of the CMB members by ensuring sustainable training provision, i.e. by establishing pool of trainers who will further conduct cascade sessions for the CMBs members and other external monitoring mechanisms, as well as developing a web-platform and online training programme on prison monitoring methodology, standards and tools.

4. The CMBs internal coordination and communication with external control mechanisms improved.

The last output supports establishment of a well-organised and sustainable coordination system among the CMBs and smooth cooperation with other monitoring mechanisms (such as the National Preventive Mechanism, enforcement judges, public prosecutors, Ministry of Justice internal inspectors, etc.). It will also raise the awareness of prison management and staff and the general public on the role and responsibilities of the CMBs. As a result, the transparency of CMBs' work, their credibility and trustworthiness will increase.

Bu proje Avrupa Konseyi tarafından yürütülmekte olup İsveç, İsviçre, Türkiye Cumhuriyeti, İnsan Hakları Güven Fonu ve Kanada tarafından finanse edilmektedir.

This project is implemented by the Council of Europe and funded by Sweden, Switzerland, the Republic of Turkey, the Human Rights Trust Fund and Canada.

* HRTF, yedi ülkenin katkısını bir araya getirmektedir: Almanya, Birleşik Krallık, Finlandiya, Hollanda, İsviçre, Lüksemburg, ve Norveç.

* The HRTF brings together seven contributors: Finland, Germany, Luxembourg, the Netherlands, Norway, Switzerland and the United Kingdom.

www.coe.int/tr/web/ankara

Avrupa Konseyi Ankara Programı Ofisi

R.Tagore Cad. No:10/8 06550 Çankaya, ANKARA

T : +90 (312) 468 84 64

F : +90 (312) 468 84 06

E : mail@coe.int